

UNIUNEA EUROPEANĂ



Comitetul Regiunilor

**Raport de monitorizare GECT 2014
Punerea în aplicare
a Strategiei Europa 2020**

Sintează

Prezenta sinteză a fost elaborată de către Secretariatul General al CoR, Unitatea E 2, și se bazează pe studiul „Raport de monitorizare GECT pe 2014 – Implementarea Strategiei Europa 2020”, elaborat de Metis SRL (Jürgen Pucher și Stefanie Zöchmann).

Informații suplimentare privind Uniunea Europeană și Comitetul Regiunilor puteți găsi la adresele <http://www.europa.eu> și, respectiv, <http://www.cor.europa.eu>.

Varianta integrală a studiului „Raport de monitorizare a GECT pe 2014 – Implementarea Strategiei Europa 2020” este disponibilă în limba engleză, la adresa:

<http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Pages/studies.aspx>

© Uniunea Europeană, 2015

Reproducerea parțială este permisă, cu condiția menționării explicite a sursei.

Sinteză

Comitetul Regiunilor publică periodic un raport de monitorizare privind dezvoltarea grupărilor europene de cooperare teritorială (GECT). Prezentul raport analizează cele mai recente evoluții, începând cu anul 2014 și sfârșitul anului 2013, oferind o imagine de ansamblu asupra situației actuale a tuturor GECT.

Până la sfârșitul anului 2014, au fost înființate, în total, 50 de GECT, cuprinzând peste 800 de autorități naționale, locale și regionale din 20 de state membre ale UE. Alte 18 GECT sunt în curs de constituire.

Punerea în aplicare la nivel național

Regulamentul revizuit privind GECT a fost adoptat la 17 decembrie 2013 și a intrat în vigoare la 22 iunie 2014. Termenul limită pentru punerea în aplicare a regulamentului de către statele membre a fost 22 iunie 2014. Pe parcursul anului 2014, GECT și statele membre au discutat cu privire la punerea în aplicare a regulamentului¹, împreună cu elementele specifice cuprinse în noua politică de coeziune care sunt relevante pentru GECT.

Acest proces este încă în curs de derulare. Până în prezent, CoR a identificat Decretul regal nr. 23/2015 din Spania, din 23 ianuarie. În plus, în Ungaria și Slovacia, dispozițiile modificate au intrat în vigoare la 20 decembrie 2014 și, respectiv, la 1 martie 2015. În Statul Federal Austria, landurile Burgenland, Carintia, Salzburg și Tirol și-au modificat legislația pentru a se conforma Regulamentului revizuit privind GECT, în perioada cuprinsă între octombrie 2014 și februarie 2015. La Luxemburg, s-a efectuat o verificare pentru a se stabili dacă legislația actuală ar trebui modificată. Funcționarii au ajuns la concluzia că nu se impunea nicio modificare.

Toate celelalte state membre ale UE nu și-au modificat legislația până la sfârșitul lunii martie 2015. Este posibil ca acestea să nu considere necesar să modifice legislația actuală.

Comisia Europeană nu a adoptat actul delegat prevăzut la articolele 17 și 17 (a) din regulament.

¹ Regulamentul (UE) nr. 1302/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1082/2006 privind o grupare europeană de cooperare teritorială (GECT) în ceea ce privește clarificarea, simplificarea și îmbunătățirea constituirii și funcționării unor astfel de grupări Regulamentul revizuit privind GECT se aplică de la 22 iunie 2014.

Privire de ansamblu asupra situației GECT

8 GECT au fost înființate între sfârșitul anului 2013 și sfârșitul anului 2014. 4 GECT înființate recent acoperă teritoriile din Ungaria și Slovacia, precum și din Polonia și Suedia. Una dintre grupări a creat un coridor de transport central-european, iar România a fost inclusă în GECT Construcția unui Viitor European Comun (care a fost înființată în 2012, dar fără notificare prealabilă). Autoritățile, în special cele din Spania și Franța, au fost implicate în celelalte 4 noi grupări europene de cooperare teritorială.

GECT înființate în 2014 sau în ultima parte a lui 2013

#	Denumire	Țări	Data constituirii
1	GECT Torysa	HU, SK	9.10.2013
2	GECT Svinka	HU, SK	9.10.2013
3	GECT Alzette Belval	FR, LU	13.2.2012
4	GECT Orașele ceramicii (AEuCC – GECT limitată)	ES, FR, IT, RO	7.1.2014
5	GECT Construcția unui Viitor European Comun	HU, RO	17.10.2012
6	GECT Coridorul de transport central european Ltd.	PL, HU, SV	24.3.2014
7	Huesca Pirineos – Hautes Pyrénées (HP-HP)	ES, FR	11.11.2014
8	GECT Faja Pirítica Ibérica	ES, PT	14.10.2014

De asemenea, raportul analizează situația celor 41 de GECT care au fost create înainte de octombrie 2013 și oferă informații amănunțite privind indicatorii-cheie, precum organismele, proiectele și membrii.

Potrivit informațiilor primite de la Ministerul Afacerilor Externe din Ungaria, GECT Karst Bodva ar putea fi fuzionată cu o altă GECT din regiune și, prin urmare, dizolvată. De asemenea, se raportează că GECT Sajó–Rima și-a încetat activitatea și că, prin urmare, ar trebui dizolvată în curând.

Grupările pe scurt – punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020 și noua politică de coeziune

2014 se caracterizează prin faptul că fondurile destinate programelor 2007-2013 au fost deja alocate, iar programele pentru noua perioadă nu începuseră încă. Prin urmare, această perioadă poate fi considerată ca una de tranziție dificilă pentru acele GECT care nu pot funcționa numai pe baza cotizațiilor de membru.

În ceea ce privește tendințele de ordin geografic, a continuat dezvoltarea dinamică în jurul Ungariei. Au fost înființate 3 noi grupări, cu intenția de a le lărgi în continuare.

În ultimii doi ani, câteva grupări fie au raportat extinderea cu succes, fie au prezentat planuri specifice de cooptare a unor noi parteneri. 3 GECT și-au extins teritoriile și 7 au planuri specifice de extindere. Acest proces este în curs (două astfel de planuri implică noul stat membru, Croația).

În ceea ce privește constituirea de parteneriate, au existat câteva rapoarte interesante ale GECT înființate pe domenii specifice. Asociații naționale de orașe cu o tradiție în domeniul meșteșugurilor pe bază de ceramică au fondat AEuCC. În mod similar, autoritățile implicate în activități privind parcurile naționale și mediul sprijină două GECT maritime create de parteneri francezi și italieni. GECT Grande Région – care acționează ca autoritate de management în cadrul unui program CTE multilateral transfrontalier – nu va asuma acest rol în noua perioadă de programare (2014-2020), deși poate fi creată o nouă GECT.

Cotizațiile regulate reprezintă o componentă esențială și stabilă a bugetului unei GECT. Actualul buget anual total provenind din cotizațiile de membru este estimat la aproximativ **12 milioane EUR** pentru cele 50 de GECT. Spitalul din Cerdanya, care reprezintă, de departe, cel mai mare buget, adaugă aproximativ 20 de milioane EUR, acoperind costurile sale anuale de funcționare.

Volumul total al proiectelor UE puse în aplicare de GECT care a) s-au desfășurat pe parcursul anului 2014, b) s-au încheiat în 2014 sau c) se află în prezent în etapa finală de punere în aplicare se ridică la aproape **60 de milioane EUR**. Proiectele CTE sunt o sursă vitală de venit pentru, practic, toate GECT: în 2014, un total de **18 grupări din 49** au continuat proiecte în curs de derulare din programele 2007-2013; în total, sunt raportate **44 de proiecte** în curs de implementare.

Aproximativ 27 din cele 50 de GECT au raportat că au personal și, în majoritatea cazurilor, lucrătorii sunt angajați direct de către GECT. Conform cifrelor furnizate, se poate estima că, până la sfârșitul lui 2014, aproximativ **130 de persoane** din întreaga UE au lucrat pentru o GECT în mod regulat.

GECT care se pregătesc pentru noua perioadă de finanțare 2014-2020

Numai GECT Espacio Portalet a raportat că a fost implicată în procesul de înființare și dezvoltare a Acordului de parteneriat — cadrul global pentru toate programele finanțate din fondurile ESI la nivel național.

GECT au fost mai strâns și mai activ implicate în procesul de programare pentru programele CTE. GECT au fost implicate mai frecvent în Comitetul de programare sau au fost consultate; în jur de o treime dintre GECT respondente (11 din 34) au fost implicate în acest mod.

Pentru multe grupări, momentul pregătirii de noi programe este unul ideal pentru a-și revizui bazele strategice: 9 GECT din 34 au comunicat că au intenția să-și schimbe în scurt timp profilul sau conținutul activităților.

7 din cele 34 de grupări au subliniat că intenționează să se concentreze pe anumite priorități de investiții în noua perioadă.

În ceea ce privește implicarea lor în noul program, GECT se concentrează în mod clar pe gestionarea de fonduri pentru proiecte mici sau modalități comparabile de gestionare a activităților mai mici. În total, 15 grupări din 34 au raportat a) că sunt însărcinate cu gestionarea fondurilor pentru proiecte mici viitoare, b) că intenționează să facă acest lucru sau (c) că au încercat fără succes să îndeplinească acest rol. 9 dintre aceste 15 grupări sunt, în prezent, însărcinate cu fondurile pentru proiecte mici viitoare.

În ceea ce privește noile instrumente, și anume Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (DLRC), investițiile teritoriale integrate (ITI) și planul de acțiune comun (PAC), niciuna dintre aceste opțiuni nu a fost aplicată în programele ETC.

GECT în pregătire

Conform informațiilor pe care le deținem, se pregătește înființarea a 18 GECT la sfârșitul anului 2014. În afară de ESPON, nu s-au putut identifica noi idei și proiecte. Această GECT este în prezent beneficiar unic, punând în aplicare conținutul programului operațional pe baza unui acord de grant.

Eurodistrictul Regio Pamina și euroregiunile Neiß-Nisa și Grand Genève au fost introduse recent în secțiunea „GECT în curs de pregătire”. În secțiunea „Idei”, au fost adăugate pe listă GECT Novum, Federația europeană a insulelor mici (ESIN) și GECT Saint Martin-Sint Maarten – care implică două țări și teritorii ultraperiferice.